

oyunlardan, hızlı koşmacalardan, cıgıllıklardan, itişip kakışmalardan ve hele küfürlerle tokat ve yumruk darbelerinden eser bile görülemez. ...., O kadar sakın sakın eğlenirler ki sesleri bile güç duyulur.

Anneannelerinin kendi zamanlarına ait anlattıkları menkıbeleri, tecrübeleri, kıssaları hafiften nida gibi dinlerler” 1836 Neuf annes a Constantinople (İstanbul’da Dokuz Yıl) adlı eserin birinci cilt 224. sayfasında aile içi uyumun anlatıldığı bölümdür bu.

Bu örnek, günümüzün popüler kültür ve kitle iletişim araçlarının şekillendirdiği aile yapısı ile karşılaştırıldığında ailelerin ve çocukların ne kadar değiştiğini ortaya koyuyor.

Zincirin halkalarından hangisinin ne zaman koptuğu üzerine çalışmalar yapmak eğitimin içinden ve kamu kuruluşlarından uzmanların, toplum içinde faaliyet gösteren bağımsız kuruluşların görevidir.

Eğitimsiz anne babalar çocuklar için YAKIN TEHLİKE

Bazı devirlerde insanların ahlaki değerlerinin yüksek olduğunu ve bu dönemde çok değerli ilim adamlarının yetiştiğini belirten yazar Veli Köle, günümüzdeki kötü gidişin başlıca sebebinin aile müessesesinin çökmesine bağlıyor. Zincirin halkalarındaki kopuşu ise

Mehmet E. BAKIRDEMİR
Psikolojik Danışman

Anne bir çocuk için ne kadar önemli olabilir”i Psikolojik Danışman Mehmet Emin Bakırdemir ile konuştuk.

Çocuk için anne ne ifade eder?

Anne, çocuğu dünyaya getiren kişidir. Annenin çocuk üzerindeki etkisi babaya ve diğer çevre faktörlerine göre daha fazladır. Annenin yediği, içtiği besinler; soluduğu hava; annenin ruhî durumu hamilelik döneminde bebeğe yansır. Bu dönemde bebek annenin bir parçasıdır. Doğumla beraber anne ile bebek arasındaki biyolojik ve ruhî olan ilişki boyut değiştirerek devam eder.

Annenin olmadığı durumlarda çocuk nasıl etkilenir?

Annenin olmayışı her yaş çocuğunu az veya çok etkiler. Ne kadar küçük yaşta anneden ayrılırsa olumsuz etkilenme ihtimali o derece artar. Mesela erken yaşlarda yetimhaneye verilen çocuklarda fizikî şartları yeterli olmasına rağmen akranlarına göre gelişimlerinde yavaşlama olduğu görülmüştür.

Annenin olmaması onda ne gibi değişiklikler ortaya çıkarır.

İlk günlerde yatıştırılamayan sürekli ağlamalar görülmür. Daha sonra depresyon dönemine

girer. Çocuğun yeme-içmesi azalır, durgunlaşır, küskün ve üzüntülü bir hali vardır. Anne ayrılığı devam ederse hospitalizm veya yuva hastalığı denen rahatsızlık oluşabilir. Çocuğun gelişimi yavaşlar. Geç konuşma, geç yürüme, uyumsuzluk, umutsuzluk, özgüven eksikliği, içe kapanıklık gibi olumsuz gelişim özellikleri görülür.

Bu bozukluklar daha sonraki yaşlara nasıl etki eder?

İlk görülen şey, çevreyi genel umursamazlık, ilgisizliktir. Kolay arkadaşlık kuramaz, çekingen dirlir. Düşünme ve kavramaları zayıftır. Zekaları donuk, duygusal tepkileri de künüttür. Kuş-kulu, saldırgan olurlar. Çalma, okuldan kaçma gibi davranış bozuklukları sık görülür.

Çocuklarda bu tablonun oluşmaması için ne tür önlemler alınabilir?

Annenin hayatından çıkması çocuk için çok büyük bir değişikliktir. Mümkün olduğunca çocuğun hayatında daha fazla değişiklik yapılmamalı alışık olduğu düzen devam ettirilmelidir. Hiç tanımadığı birinin bakması yerine sık gördüğü birinin, bir yakınının en azından belli bir süre bakması kendini güvende hissetmesini sağlayacaktır.